

Entrevista

“Estic convençut que el règim s'enfonsarà”

Mohsen Kadivar
Aiatol·là iranià dissident

—Què era per a vós l'aiatol·là Montazeri i quin paper ha fet a l'Iran?

—Era el meu professor i el meu guia espiritual, el meu pare, la persona més important en la meua vida. De jove vaig estudiar amb ell quan era un dels líders de la Revolució. Admirava la manera com va lluitar al costat de Khomeini, però també pel seu càndid criticisme vers ell. Vaig plorar quan Khomeini el va repudiar. Per a l'Iran, l'aiatol·là Montazeri fou com la llum d'un far i el líder espiritual de l'oposició.

—Les autoritats van impedir als mitjans de comunicació independents de cobrir el seu funeral. La gent parla de provocació i d'aldarulls. Què va passar, realment, a Qom?

—Els meus parents van assistir al funeral, que va aplegar centenars de milers de persones, incloent-hi un nebot de Khomeini. M'han explicat que les milícies Basij van intentar provocar els assistents pacífics. Però ells no van caure en el parany. Sí, però, que cridaven eslògans que mai no s'havien sentit a Qom, la ciutat més conservadora de l'Iran: “Mort al dictador! El nostre líder és la nostra vergonya!” Aquell dia, la gent estava molt enfadada amb el líder religiós suprem, Ali Khamenei.

—Per què?

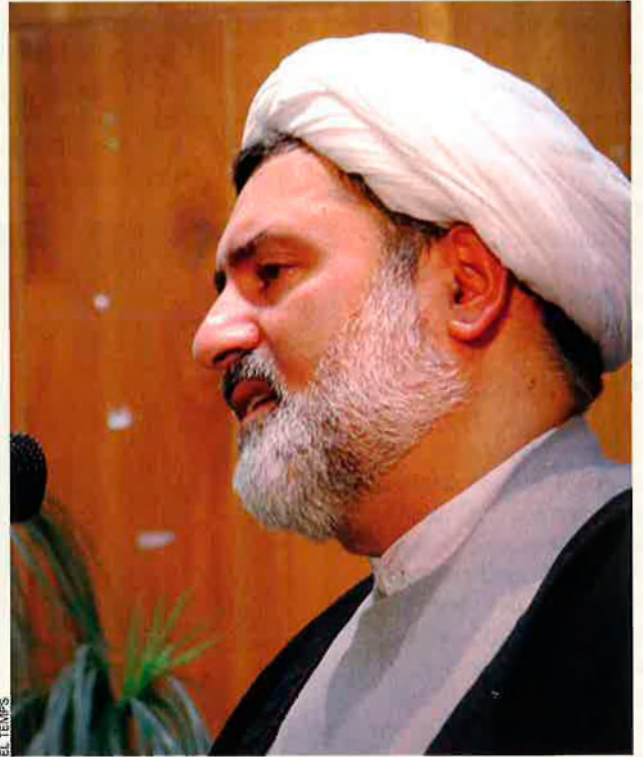
—Khamenei va dir en el seu missatge de condol que Montazeri havia fallat en un punt crucial de la seva vida. Tothom sabia que es referia a la seva confrontació amb Khomeini, el fundador de la República Islàmica. Khamenei parlava com si ell fos la veu d'Al·là que havia de perdonar l'error de Montazeri. Això va molestar la gent. Després de tot, la gent deia, només Déu pot decidir qui ha comès errors. Khamenei no és Déu.

—Els darrers mesos, Montazeri havia reeixit a unir les branques religiosa i secular de l'oposició. La seva mort ha perjudicat el moviment dissident?

—Ben al contrari. El condol enfortirà la determinació de l'oposició. L'aixura, relacionada simbòlicament amb la justícia, donarà impuls a la protesta. Les autoritats no poden prohibir aquesta cerimònia, que té lloc set dies després de la mort de Montazeri.

—Esperem una escalada de la repressió? El govern mirarà d'arrestar els líders de l'oposició, Hossein Musavi i Mahdi Karroubi?

—No es pot descartar aquesta possibilitat. Al mateix temps, les autoritats temen qualsevol mena d'escalada. El següent pas podria ser una revolta oberta. Però les coses encara no han anat tan lluny. Encara hi ha una oportunitat per a una reforma pacífica de l'estat.

—No penseu que l'Iran fa temps que és en camí d'esdevenir una dictadura religiosa amb suport militar?

—Estic d'acord que la teocràcia xiïta tal com és ara ha fracassat, un fet que molt pocs havien vist tan clar com el meu professor els darrers mesos. Quan el gran aiatol·là Montazeri va apartar-se de Khomeini, tres mesos abans de la mort del líder suprem l'any 1989, va dir: “Aquest estat és molt diferent del que vam somniar i que vam treballar per crear.” Però no és l'islam que havia fallat, sinó la seva particular interpretació. També vull afegir que no hi ha hagut encara una revolució a l'Iran. L'oposició és cada vegada més determinada en la formulació dels seus objectius. Però hem de tenir paciència. No sé exactament quan, però estic convençut que el règim s'enfonsarà.

—Occident pot fer res per donar suport a un procés de reforma democràtica?

—Les sancions no són pas el camí més adequat. Afecten més la gent que el govern. Una intervenció armada és una cosa que rebutjo categòricament. Potser els països occidentals haurien de deixar de tractar el govern d'Ahmadinejad com el legítim govern de l'Iran. D'una altra banda, penso que les reformes han de venir des de dins del país.

Erich Follath